

Stockholms
universitet

Historiska institutionen

EXTERNT NYHETSBRÄV nr 09, 29 augusti, 2018

PREFEKTEN HAR ORDET

Inför hösten kommer både nya och nygamla ansikten att dyka upp i institutionens korridorer.

Annika Gunnarsson, som även är intendent vid Moderna museets samlingar, börjar som lärare på Curatorutbildningen.

Vår institution har, och kommer snart få, gästbesök av forskare och doktorander från andra lärosäten. Gästande forskare på ingång är:

Ulla Koskinen, från Tammerfors universitet, kommer den 3 september och stannar i två veckor för att komma tillbaka till oss under en längre period nästa år.

Janne Väistö, från Åbo akademi, kommer också till institutionen den 3 september och stannar fram till i maj 2019. Janne medverkar vid Modernhistoriska seminariet den 17 oktober, mer information i kalendarier nedan.

Felisitas Schneider, från FernUniversität Hagen kommer den 20 september och stannar till mars, 2019.

I höst är **Jenni Merovuo**, från University of Eastern Finland gästdoktorand vid institutionen tillsammans med vår tidigare amanuens, **Isak Lidström**, numera från Malmö universitet.

Till sist är **Andreas Bosch**, karriär- och yrkesvägledare, samt **Maria Runquist**, personalhandläggare, tillbaka vid institutionen efter sina respektive föräldraledigheter.

Charlotta Forss har fått stipendiebidrag från Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse samt från Helge Ax:son Johnsons stiftelse för forskningsprojektet ”*Kartan av det svenska Atlantis: Olof Rudbeck och upplysningstidens lärda geografi*”.

Ale Pålsson har fått en deltidstjänst som lektor vid Dalarnas högskola.

Välkomna tillbaka till en ny termin,

Jens Ljunggren

FRÅN INSTITUTIONEN

Forskare lär gymnasister politik och demokrati inför valet

Inför höstens val har Statsvetenskapliga institutionen tagit fram ett lektionsmaterial om politik, val och demokrati riktat till gymnasieelever och förstagångsväljare. Ett kommunikationsprojekt kallat "Fest-i-val".

Veckorna före valet kulminerar projektet i och med att materialet gjorts tillgängligt på webben och att cirka 300 gymnasieelever från Stockholm besöker universitetet för att delta i ett antal Workshops tillsammans med forskare från SU.

Från Historiska institutionen medverkar Jens Ljunggren som har tagit fram ett studiematerial kring känslor i politik och intervjuas på film.

Hela projektet består av åtta lektioner i form av text och film som finns tillgängliga på Statsvetenskapliga institutionens webbplats.

Filmerna och [textmaterial finns att se och här](#).

Och mer om Fest-i-val som [kommunikationsprojekt finns att läsa här](#).

Nystartat nätverk om internationella relationer

Under våren har forskare från institutionen tillsammans med kollegor från Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer bildat Nätverket för de internationella relationernas historia.

Initiativet har fått ekonomiskt stöd från Områdesnämnden för humanvetenskap. Nätverket har som mål att bli en plattform för historisk forskning om maktförhållanden i det internationella systemet med fokus på både statliga, icke-statliga och överstatliga aktörer samt folkrätten ur både internationella, transnationella och globala perspektiv. Medverkande från institutionen är **Aryo Makko** (föreståndare) och **Leos Müller** (styrelseledamot). Mer information finns på Nätverkets nya hemsida:

www.ekohist.su.se/irh.

Nätverket har också startat **Seminariet för de internationella relationernas historia** som sammanträder vid bägge institutioner under hösten. Mer info om seminariets träffar i kalendariet nedan.

Fredrik Charpentier Ljungqvist utsedd till Pro Futura Scientia Fellow

Fredrik Charpentier Ljungqvist har av Swedish Collegium for Advanced Study och Riksbankens Jubileumsfond blivit utsedd till en av årets fem nya Pro Futura-forskare i Sverige. Pro Futura är ett eftertraktat spetsforskningsprogram som ger fem års forskningsfinansiering och, efter prövning, möjlighet till anställning som universitetslektor.

Fredrik kommer att börja som Pro Futura-forskare den 1 juli 2019 och bedriva det tvärvetenskapliga forskningsprojektet "Disentangling climatic and socio-political factors for food insecurity in northern Europe 1500–1800" under perioden 2019–2024. Det första året kommer han tillbringa vid Swedish Collegium for Advanced Study i Uppsala och ett annat Pro Futura-år vid ett utländskt spetsforskningsinstitut men kommer annars att verka som forskare och lärare vid Historiska institutionen.

KALENDARIUM

VID HISTORISKA INSTITUTIONEN

► DISPUTATIONER

Eva-Mari Letzter / "Med öga för publiken. Moralisk fostran genom heliga Birgittas och de svenska predikanternas exempelberättelser, cirka 1340-1500"

Opponent: Dag Lindström, professor, Uppsala universitet.

Fredag 5 oktober, kl. 13 i Nordenskiöldsalen, Geovetenskapens hus, Frescati

Länk till [spikblad och avhandling här](#).

► **GENUSSEMINARIET** / Samman kallande: *Kirsti Niskanen* och *Helena Tolvhed*.

Seminarieriet sammanträder en gång i månaden, vanligen på onsdagar, kl. 15-17 i D900. Välkomna till hälsar: Kirsti Niskanen och Helena Tolvhed, seminarieansvariga

- 27/9 Tema flickforskning: **Bodil Formark**, Umeå universitet, koordinator för FlickForsk! Nordic Network for Girlhood Studies: ”10 år av nordisk flickforskning och behovet av historievietenskapliga perspektiv”. **Heta Mulari**, Finnish Youth Research Society i Helsingfors: ”The Girl in Swedish Youth Films of the 1990s: A Cultural Historical Perspective”. Obs Torsdag, kl. 13-15, sal D900.
- 31/10 TBA. Kl. 15-17, sal D 900
- 28/11 TBA. Kl. 15-17, sal D900

► **IDROTTSHISTORISKA SEMINARIET** / Samman kallande: *Jens Ljunggren* .

Höstens program kommer i senare Nyhetsbrev.

► **MARITIMA SEMINARIET** / Samman kallande: *Leos Müller*

Seminarieriet sammanträder på fredagar kl. 13–15 i Franzénrummet, Vasamuseet, med videolänk till Marinmuseum, Karlskrona.

- 21/9 **Martin Jes Iversen**, Köpenhamn, Copenhagen Business School, företagshistoria, presenterar sin forskning ”Danish Shipping in the 21st Century: Business Models in an Age of Disruption”
- 12/10 **Louis Sicking**, Leiden and Amsterdam, historia, håller föredrag om en skeppsmodell i National Maritime Museum in Amsterdam ”A Ship Model as Object of Interdisciplinary Research: The Oldest Preserved Complete Dutch Ship Model in Amsterdam”.
- 19/10 **Simon Ekström**, CEMAS, etnologi, presenterar sitt pågående projekt ”Mörk materia: om insamlade och utställade av död på maritima museer”
- 30/11 **Leos Müller**, CEMAS, historia, presenterar sin nyutkomna bok ”Sveriges första globala århundrade. En 1700-tals historia” (Dialogos 2018)

► **MEDELTIDSSEMINARIET** / Samman kallande: *Kurt Villads Jensen*

Seminarieriet sammanträder på måndagar kl. 15–17 i D900, om inget annat anges.

- 10/9 **Karin Hult**, Institutionen för språk och litteratur, Göteborgs Universitet, *Alexanderlegenderna i tid och rum*
- 24/9 **Philippe Buc**, Universität Wien, *Conceptions of war in premodern Christianity, Islam(s), and Buddhist Japan: Of Time, asceticism, and other issues*
- 26/9 *The weight of the past: how medieval myths influence modern identities* Festforelasning med **Nora Berend**, Cambridge University, 2018 hedersdoktor vid Stockholm Universitet. Obs: *Onsdag, kl. 15-17, William Olsson-salen i Geovetenskapens hus*. Reception efter föreläsningen.
- 8/10 **Henrik Lagerlund**, Filosofiska Institutionen, SU, *Skepticismens vara eller inte vara under medeltiden*
- 15/10 **Louis Sicking**, Vrije Universiteit Amsterdam/Universiteit Leiden. *Space, Agency and Conflict Management in the Late Medieval Baltic. Urban Colonies of the Hanse at Scania*. I samarbete med Centrum för maritima studier.

- 22/10 **Maria Husabø Oen**, Oslo och Stockholm Universitet, *The Danger of Writing: Visual Strategies for Legitimizing Female Authorship in the Later Middle Ages*
- 5/11 **Jonas Nordin**, Kungliga Biblioteket, *Text till tiden*
- 19/11 **Florent Audy**, Kungl. Myntkabinettet. *Pierced and looped coins as a window into Viking-Age mentalities*
- 3/12 **Lena Liepe**, Institutionen för musik och bild, Linnéuniversitetet. Presentation av boken *A Case for the Middle Ages. The Public Display of Medieval Church Art in Sweden 1847-1943*. Med postseminarium
- 13/12 **Joakim Kjellberg**, Institutionen för arkeologi, Uppsala Universitet, *Social identitet och materiell kultur i det medeltida Uppsala – ett arkeologiskt perspektiv*. Och **Michael Otto**, Historiska institutionen, Uppsala Universitet, *Föreställningar om det nordiska stadslandskapet i narrativa källor ca 800-1200*.
Obs dag och tid: Torsdag kl 9-11.30. I samarbete med Urbanhistoriska seminariet
- 17/12 **Rodney Edvinsson**, Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer, *Reconstructing Swedish historical national accounts. How far in time can we go?*

► **MODERNHISTORISKA SEMINARIET** / Samman kallande är *Pär Frohnert*.

Seminariet äger i regel rum på tisdagar kl 15.30 i D 900.

- 11/9 **Pär Frohnert**, Inledningskapitlet till kommande bok om flyktinghjälporganisationer i Sverige 1933-1945
- 2/10 Prof **M A Livingston**, Rutgers Law School, From rescue to resentment: origins and emergence of Sweden-Israel tensions
- 17/10 FD **Janne Väistö**, Åbo akademi. (Gästforskare vid Historiska institutionen), Finska pressens själv censur från språkfreden till debatten om ”tvångssvenskan”. Obs dag: Onsdag.
- 30/10 Prof **Wim van Meurs**, Radboud University, Nijmegen, Dutch state forestry agency in-between economic and environment during the 19th and 20th century
- 13/11 Prof **Pasi Ihalainen**, Jyväskylä universitet, håller ett föredrag kring demokratins genombrott 1917-1921
- 27/11 Två texter: **Anders Ahlbäck**, Värnplikt och manligt medborgarskap i danskt och norskt 1800-tal, och arbetstext av **Hossein Sheiban**.
- 11/12 Ansökningsverkstad

► **SEMINARIET FÖR DE INTERNATIONELLA RELATIONERNAS HISTORIA/**

Samman kallande *Aryo Makko*

Seminariet sammanträder antingen i rum D900, Historiska institutionen, eller i rum A900, Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer.

- 19/9 **Leos Müller** (Stockholms universitet), ”Neutrality in World History”. **Rum A900** (*Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer*)
- 3/10 **Magnus Petersson** (IFS, Oslo), ”200 år av fred och studien av svensk utrikes- och säkerhetspolitik”. **Rum D900** (*Historiska institutionen*)
- 17/10 f.d. Ambassadör **Sven Hirdman**, ”Svensk-ryska relationer under Kalla kriget och idag”. **Rum D900** (*Historiska institutionen*)

- 14/11 **Mark Kramer** (Harvard University), "The End of the Cold War and Western-Russia Relations Today" **Rum A900** (*Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer*)
- 5/12 f.d. Ambassadör **Örjan Berner**, "Kina sett med svenska ögon – I revolutionens Peking: intriger, drömmar, stormaktsspel" **Rum A900** (*Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer*)

► **URBANHISTORISKA SEMINARIET** / Samman kallande: *Heiko Droste* och *Mats Berglund*
Seminarier sammanträder i lokal D900 om inget annat anges.

- 20/9 **Cecilia Notini Burch**, forskningssekreterare på Riksarkivet, berättar om *Riksarkivets digitaliseringsstrategier och aktuella digitala projekt*. Obs: På Riksarkivet, Marieberg, lokal: Oxenstierna 2. Kl. 08:30–10:00. Särskild anmälan krävs!
- 18/10 **Stefanie Schuldt** "Göran Josuæ Adelcrantz and the practice of architecture in Stockholm during the first half of the 18th century". **Mia Löwengart** "Svenska donatorer och deras betydelse för grundandet av kulturinstitutioner och högskolor i Stockholm och Göteborg". Kl. 9-11:30 i D900
- 12/12 Textseminarium. **Erik Bengtsson**, ekonomisk historia, Lunds universitet, lägger fram en artikel, *Wealth and Its Distribution in Swedish Cities 1650–1715*. Kl. 15.00–17.00 i D900. Ett extrainsatt seminarium i samarbete med det Äldrehistoriska seminarieriet.
- 13/12 **Joachim Kjellberg**: "Social identitet och materiell kultur i det medeltida Uppsala- ett arkeologiskt perspektiv". **Michael Otto** "Föreställningar om det nordiska stadslandskapet i narrativa källor ca 800-1200". Kl. 9–11:30 i D900

► **ÄLDREHISTORISKA SEMINARIET** / Samman kallande: *Mats Hallenberg*, *Magnus Linnarsson* och *Karin Sennfeldt*. Seminarieriet sammanträder onsdagar kl. 15.00–17.00 i D900 om inget annat anges.

- 19/9 Textseminarium. **Karin Sennfeldt** (SU), lägger fram en artikel, *The body prophetic and possessed in seventeenth-century Sweden*.
- 24/10 Forskningspresentation. **Harald Gustafsson** och **Lisbeth Geevers** (Lund) presenterar sitt pågående forskningsprojekt, *Re-thinking Dynastic Rule: Dynasties and State Formation in the Habsburg and Oldenburg Monarchies, 1500-1700*.
- 21/11 Forskningspresentation. **Kajsa Brilkman** (Lund), presenterar sin pågående forskning, *Hade reformationen ett slut? Användbarheten av begreppen "reformation" och "konfessionalisering" i forskningen om svenskt 1500-tal*.
- 12/12 Textseminarium. **Erik Bengtsson** (Ekonomisk historia Lunds universitet), lägger fram en artikel, *Wealth and Its Distribution in Swedish Cities 1650–1715*. Ett samarrangemang med Stads- och kommunhistoriska institutet (Urbanhistoriska seminarieriet).
- 19/12 **Ansökningsverkstad**. Vi ventilerar och diskuterar forskningsansökningar inför 2019. Anmäl till Magnus Linnarsson om du vill presentera en text, både skisser och mer färdiga ansökningar kan vara med.
- 16/1- (2019) Temadag. *Regimskiften: reform och förändring under tidigmodern tid*. Mer information kommer under hösten. OBS! Heldag.

► SEMINARIER, FÖRELÄSNINGAR OCH KONFERENSER

Onsdagshistorier på Stockholms stadsarkiv

Historiker föreläser på Stockholms stadsarkiv, Kungsklippan 6

Första kvinnan i regeringen

Karin Kock var professor och nationalekonom. År 1947 blev hon också den första kvinnan att ta plats i en svensk regering. Hennes regeringsarbete rörde industriell ekonomi men hon var också känd för sitt kvinnopolitiska engagemang.

Föreläsare: **Kirsti Niskanen. Onsdag 12 september kl. 13:00–13:45**

[Mer information här.](#)

Skyltfönstret som plats för kommers och motstånd

Följ med på en resa från NK:s storslagna juls skyltningar på 1920-talet, via småbutikernas hemsnickrade "blickfång", till krossade porrskyltfönster på Klara Norra kyrkogata på 1970-talet. Hör om skyltfönstrets förändring och som symbol och plats för motstånd.

Föreläsare: **Klara Arnberg, Onsdag 17 oktober, kl. 13:00–13:45**

[Mer information här.](#)

Känslofulla män i brevväxling på 1700-talet

I Clas Julius Ekeblads brevsamling finns känsloladdade brev från adliga manliga vänner. I teman som vänskap, kärlek och sexualitet försökte de leva upp till ett känslideal som visade på dygd och moralisk insikt. Möt ny forskning om historiska känslor.

Föreläsare: **Eva Joelsson. Onsdag 28 november, kl.13:00–13:45**

[Mer information här.](#)

Tanterna på Östermalm

Från början av 1930-talet utvecklades Svensk sjuksköterskeförening till en mycket framgångsrik facklig organisation. Hör om "tanterna på Östermalm", som de ledande kvinnorna i föreningen kallades av en av dess medlemmar, och om hur de stöttade sina nordiska medsystrar under andra världskriget.

Föreläsare: **Anna Götlind. Onsdag 5 december kl.13:00–13:45**

[Mer information här](#)

Din amerikanska okända släkting

Folkrörelsen släktforskning engagerar idag miljoner människor. Sökandet skulle dock vara omöjligt utan arkiv, institutioner och nätverk. Inte minst när det gäller ättlingar till svenska emigranter i USA - det som Vilhelm Moberg kallade "den okända slakten".

Föreläsare: **Adam Hjorthén. Onsdag 12 december, kl. 13:00–13:45**

[Mer information här.](#)

Vad vet du om historia? på Historiska museet - hösten 2018:

Historiska museet, Narvavägen 13-17.

Vad vet du om... 1000-talet?

Vikingatiden övergår i medeltid och kristendomen breder ut sig

Fördjupning med **Fredrik Charpentier Ljungqvist, SU**

Onsdag 12 september, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

Vad vet du om... 1100-talet?

Religion i 1100-talets samhälle: Intolerans och acceptans

Fördjupning med **Inka Moilanen, SU**

Onsdag 26 september, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

Vad vet du om... 1200-talet?

Urbanisering och samhällsomvandling

Fördjupning med **Per- Gunnar Sidén**, SU

Onsdag 10 oktober, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

Vad vet du om... 1300-talet?

Tro, vantro och väckelsepredikanter

Fördjupning med **Roger Andersson**, SU

Onsdag 14 november, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

Vad vet du om... 1400-talet?

Senmedeltidens Sverige: En strid om maktlöshet

Fördjupning med **Dag Retsö**, institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer, SU

Onsdag 5 december, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

ANSLAGSTAVLAN

► I MEDIA

Annika Sanden medverkar i Fritte Fritzsens podcast "Allt du velat veta..." där hon berättar om bödlar. Lyssna till [programmet här](#).

Olof Bortz skriver om boken "Against the grain. A deep history of the earliest states", av statsvetaren James C Scott, i en Under strecket-artikel i Svenska dagbladet den 3 augusti. Läs artikeln [på webben här](#)

Aftonbladet recenserade **Ragni Svenssons** avhandling den 10 augusti. Läs recensionen på [webben här](#). Dessutom ägnade Sveriges radios kulturprogram OBS ett avsnitt, 14 juni, åt Bo Cavefors förlag och Ragnis avhandling. Programmet finns att lyssna till på [webben här](#).

Tidningen Fokus publicerade en längre intervju med **Yvonne Hirdman**, den 15 juni. Texten finns att läsa [på webben här](#).

► PUBLICERAT

Leos Müller har kommit ut med boken "Sveriges första globala århundrade" om svensk internationell handel på 1700-talet. Titeln ges ut av Dialogos förlag, 2018. Läs mer om boken på [förlagets webbplats här](#).

Anna Götlind har skrivit boken "Källor och källkritik", utgiven på Natur & kultur, 2018. En lärobok för grundskolans årskurs 7 till 9, som innehåller både praktiska exempel på källor samt resonerande delar om källor och källkritik. Läs mer om boken på [förlagets webbplats här](#).

Karin Sennfelt har publicerat artiklarna: "Att veta sin plats: ståndssamhället i praktiken under 1600- och 1700-talet", *Populär historia*, 2018, samt: "Ordering Identification: Migrants, Material Culture and Social Bonds in Stockholm, 1650–1720", *Migration policies and Materialities of Identification in European Cities. Papers and Gates, 1500-1930s*, eds Hilde Greefs & Anne Winter, Routledge, 2018.